

Uporabnost serološkega profila v zdravstvenem varstvu prašičev

Dr. Irena Golinar Oven

Serološki profil

- Serološki profil (ang.:serum profiling): serološko testiranje prašičev po starostnih kategorijah.
- S serološkim profilom ugotavljamo:
 - prisotnost povzročiteljev, potek okužbe;
 - optimalen čas vakcinacije, uspešnost vakcinacije;
 - uspešnost eliminacije ali eradikacije bolezni.

- Dva načina izvedbe serološkega profila:
 - odvzem krvnih vzorcev različnim starostnim skupinam v enem dnevu – “presečna” metoda,
 - odvzem krvnih vzorcev istim živalim v določenem časovnem razmiku – “zaporedna” metoda.

- S pomočjo serološkega profila lahko ugotovimo ali imajo pujski po rojstvu v serumu specifična kolostralna protitelesa, do katerega tedna starosti so prisotna in kdaj se v serumu pojavijo specifična protitelesa zaradi okužbe in koliko časa so prisotna.

CRP in serološki profil

- Ugotavljali prisotnosti povzročiteljev v reji (PRRS, salmoneloza, leptospiroza, aktinobacilarna plevropnevmonija).
- Ugotavljali uspešnosti eliminacije oz. eradikacije PRRS:
 - Jemali krvne vzorce različnim kategorijam v razdobju od 3-6 mesecev;

- Pri enem obisku odvzeli kri:
 - vsem plemenskih živalim,
 - 7-8 tednov starim,
 - 10 tednov starim,
 - 12 tednov starim,
 - 14-15 tednov starim,
 - pitancem pred klanjem.

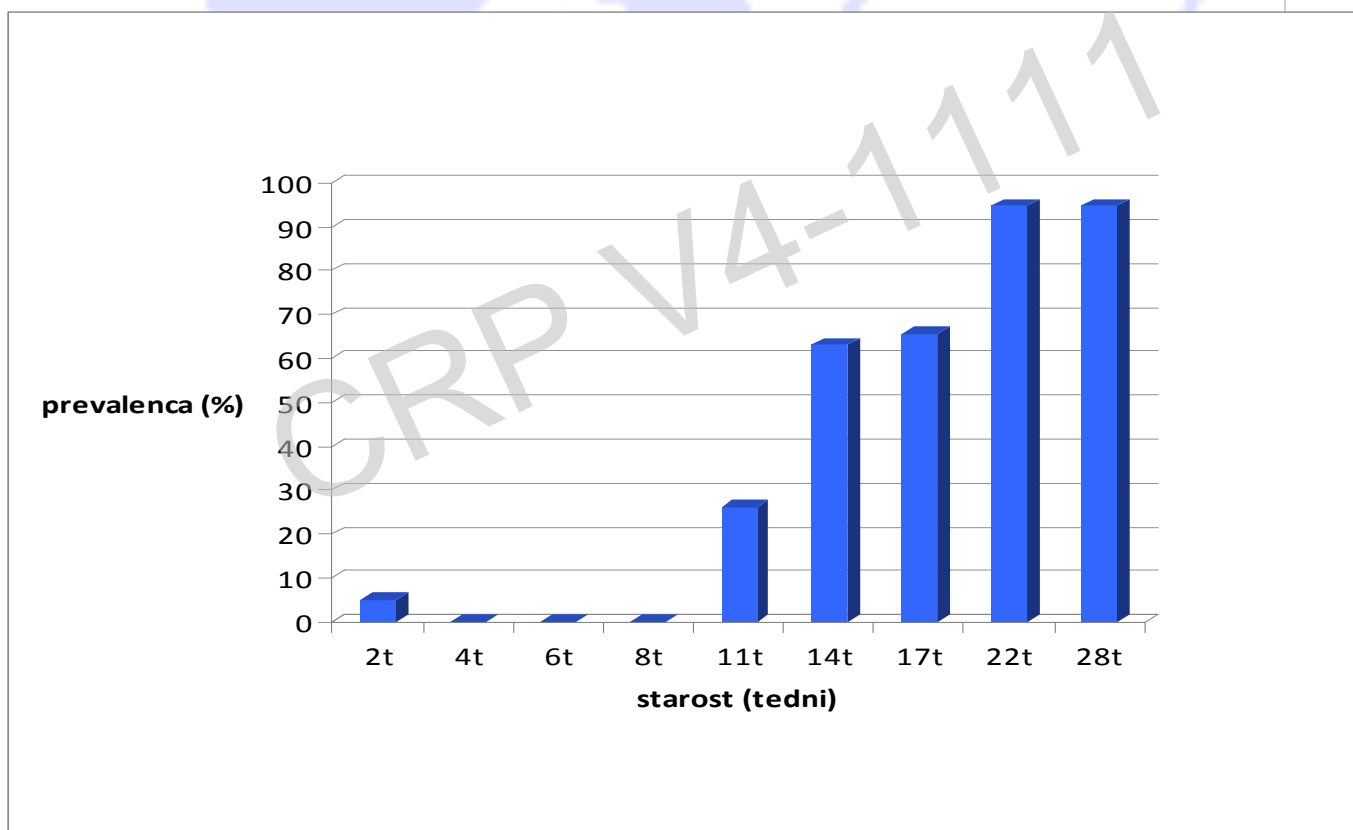
Vakcinacija in serološki profil

- Optimalen čas vakcinacije, uspešnost vakcinacije.
- Vakcinacije se uporabljajo v preventivne namene, za preprečevanje okužb ali za zmanjšanje njihovih posledic.
- Z vakcinacijo dosežemo pasivno ali aktivno imunost.
- Za učinkovit vakcinalni program je nujno poznavanje, kateri povzročitelji kužnih bolezni krožijo v reji (5 krvnih vzorcev plemenskih svinj, 5 krvnih vzorcev pitancev).

- Na Inštitutu za zdravstveno varstvo prašičev smo na večji prašičji farmi v Sloveniji izdelali serološki profil za nekatere izbrane povzročitelje (prašičji cirkovirus, virus prašičje influence, virus PRRS, *Mycoplasma hyopneumoniae*, *Actinobacillus pleuropneumoniae*, *Haemophilus parasuis*):
 - predlagali ukrepe,
 - ugotovili najprimernejši čas vakcinacije.
- Uporabili zaporedno metodo.

Serološki profil za *H. parasuis*

- 36 % plemenskih svinj je imelo protitelesa proti *H. parasuis*.

- Najprimernejši čas za vakcinacijo je 2-3 tedne pred okužbo, da organizem do takrat ustvari imunost.
- Program vakcinacije pripravimo:
 - najprej moramo potrditi prisotnost povzročitelja v reji!
 - na podlagi serološkega profila,
 - na podlagi in v skladu z navodili proizvajalca.

Vakcinacija plemenskih živali

- KOLIBACILOZA

Driska novorojenih pujskov; *Escherichia coli*

- Vakcinacija mladic 6 tednov in 3 tedne pred pravitvijo,
- Plemenskih svinj 3 tedne pred pravitvijo.

Vakcinacija plemenskih živali

- KLOSTRIDIJSKI ENTERITIS PUJSKOV (KEP)

Nalezljiva, praviloma smrtna, krvava driska sesnih, redkeje odstavljenih pujskov; *Clostridium perfringens* tipa C.

- Bivalentna vakcina *E. coli* in KEP, tudi monovalentna.
- Vakcinacija mladic 6 tednov in 3 tedne pred pravitvijo,
- Plemenskih svinj 3 tedne pred pravitvijo.

Vakcinacija plemenskih živali

- ATROFIČNI RINITIS

Kronična, enzootska, nalezljiva bolezen nosnih votlin; toksigeni sevi bakterije *Pasteurella multocida* tipa D, toksigeni sevi bakterije *Bordetella bronchiseptica*.

- Vakcinacija mladic 6 tednov in 3 tedne pred pravitvijo,
- Plemenskih svinj 3 tedne pred pravitvijo,
- Merjascev vsakih 6 mesecev.

Vakcinacija plemenskih živali

- PRAŠIČJI PARVOVIRUS

Reprodukcijske motnje pri svinji, če se serološko negativne svinje okužijo v prvi polovici brejosti.

- Vakcinacija mladic vsaj 2 tedna pred pripustom,
- Plemenskih svinj 1 teden po praritvi,
- Merjascev vsakih 6 mesecev.

Vakcinacija plemenskih živali in pujskov

- RDEČICA

Nalezljiva bolezen prašičev: koprivke, visoka vročina, motnje splošnega počutja in gibanja, nenadni pogini;

Erysipelothrix rhusiopathiae.

- Vakcinacija plemenskih prašičev dvakrat letno,
- Mladic pred vhlevitvijo,
- Odstavljenec in pitancev sezonsko.

Vakcinacija plemenskih živali in pujskov

- PRAŠIČJI CIRKOVIRUS TIP 2

Povezujejo ga s številnimi obolenji pri prašičih: sindrom multisistemskega poodstavitvenega hujšanja, s sindromom kožnega vnetja in odpovedi ledvic, z respiratornimi obolenji in reprodukcijskimi motnjami.

- Vakcinacija plemenskih svinj,
- Pujskov od 3 dne starosti dalje (z revakcinacijo), pogosteje v starosti od 2 tednov dalje.

VAKCINACIJA PUJSKOV

- MIKOPLAZMATSKA PNEVMONIJA

Kronična zelo nalezljiva bronhopnevmonija: suh kašelj, zmanjšani prirasti, pogostost pljučnic; *Mycoplasma hyopneumoniae*.

- Vakcinacija pujskov med 1. in 3. tednom starosti.

VAKCINACIJA PUJSKOV

- AKTINOBACILARNA PLEVROPNEVMONIJA

Nalezljiva, pogosto smrtna pljučnica; *Actinobacillus pleuropneumoniae*.

- Vakcinacija pujskov med 6. in 10. tednom starosti.

- Vakcinacije prašičev so učinkovit preventivni ukrep pri zagotavljanju zdravja in dobrobiti živali ter neoporečne hrane za ljudi.
- Za uspešnost vakcinacije pa je potrebna točna diagnoza – dokaz povzročitelja v reji in optimalen čas vakcinacije.

HVALA ZA POZORNOST!

